

Republika e Kosovës • Republika Kosovo • Republic of Kosovo
Institucioni i Avokatit të Popullit • Institucija Ombudsmena • Ombudsperson Institution

---

Priština, dana 23. aprila 2019. godine

G. Alush Musaj, Rektor
Univerzitet i Mitrovice “Isa Boletini”
Ul. “Ukshin Kovačica”, bb
40000 Mitrovica

PISMO PREPORUKE

Žalba br. 30/2019

Shpetim Salihu
protiv
Universiteta Mitrovice “Isa Boletini”

Poštovani g. Musaj,

Institucija Ombudsmena (IO) na osnovu člana 16, stav 1, Zakona br. 05/L-019 o Ombudsmanu, dana 10. januara 2019. godine, primila je žalbu g. Shpetim Salihu, podnetu protiv Univerziteta Mitrovice “Isa Boletini” (UMIB).

Prema informacijama koje su uzete od podnosioca žalbe, saznaje se da je nakon završetka konkursa i drugih postupaka vezanih za konkurs, u kojem je podnosilac žalbe izabran kao asistent na Fakultetu za Mašinstvo i računarstvo, Senat UMIB-a, Odlukom br. Prot. 1564, od 5. novembra 2018. godine, odlučio je da potpisivanje ugovora sa g. Salihu bude odloženo dok ne stigne mišljenje Agencije protiv korupcije (APK) u vezi sa mogućnošću sukoba interesa u ovom konkretnom slučaju.

Dana 24. decembra 2018. godine, UMIB je dobio obaveštenje od APK o mogućnošću sukoba interesa u ovom konkretnom slučaju.

U vezi ovog pitanja Ombudsman je dana 25. januara 2019. godine, dostavio pismo UMIB-u i tražio informacije o radnjama koje je UMIB preduzeo tokom postupka konkursa za biranje g. Shpetim Salihu; o razvoju događaja u razdoblju u kojem se pitanje pokrenuto od strane UMIB-a rešavalo u Agenciji za borbu protiv korupcije; kao i o postupcima koje UMIB planira poduzeti kako bi rešio ovaj slučaj.

Dana 15. februara 2019. godine, UMIB je dostavio odgovor i obavestio je da će se o slučaju g. Shpetim Salihut odlučiti u jednoj od narednih zasedanja Senata UMIB, na osnovu obaveštenja APK.

Dalje, dana 19. marta 2019. godine, žalilac je obavestio IO da je Senat UMIB-a eliminisao žalioaca iz procedure zapošljavanja, isključivo na osnovu obaveštenja APK.

U vezi ovog pitanja, Ombudsman skreće pažnju da:

- Ustav Republike Kosovo definiše: *“Garantuje se pravo na rad. Svako lice ima pravo da slobodno izabere svoju profesiju i radno mesto.”* (član 49); *“Sprovođenje javne vlasti u Republici Kosovo se zasniva na načelu jednakosti svih građana pred zakonom i poštovanju međunarodno priznatih prava i osnovnih sloboda, kao i zaštiti prava i učešća svih zajednica i njihovih pripadnika.”* (član 3).
- Zakon br. 05/L-021 o zaštiti od diskriminacije definiše: *“Diskriminacija znači svako razlikovanje, isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti, na bilo kom osnovu navedenom u članu jedan (1) ovog zakona, koji ima za cilj ili efekat da obezvređi ili ugrozi priznavanje, uživanje ili obavljanje, osnovnih ljudskih prava i sloboda koja su priznata Ustavom Republike Kosova i važećim zakonodavstvom u Republici Kosovu.”*

Između ostalog, Ombudsman je analizirao obaveštenje APK i primetio daje ovim obaveštenjem APK obavestila UMIB da g. Shpëtim Salihu je u sukobu interesa, zbog zabrane propisane Pravilnikom Univerziteta br. Prot. 1201, od 11. septembra 2018. godine.

Ombudsman smatra da je, prema pomenutom obaveštenju, APK dala nekoliko zaključaka koji se ne čine ubedljivim. U tom smislu, APK je zaključila: *“Videvši zabranu Pravilnika Univerziteta Mitrovice, a u međuvremenu dok se slučaj rešavao u APK, **namerno** je izmenjena lista angažovanja za 2018/2019, od 27. novembra 2018. godine, a to što su g. Avdi Salihu oduzeta angažovanja u Departmanu za ekonomski inženjering, to je učinjeno **samo kako bi se izbegla zabrana** navedena u Pravilniku.”* Ombudsman smatra da, u oba slučaja, APK je samo konstatovala ali nije uopšte argumentovala zaključak (**“namerno”** i **“samo kako bi se izbegla zabrana”**) data u vezi ovog navedenog slučaja, što podrazumeva da takve konstatacije ne stoje.

Štaviše, Ombudsman skreće pažnju na Zakon br. 06/l – 011 o sprečavanju sukoba interesa pri vršenju javne funkcije, koji propisuje: *“Službenik je dužan da izbegava konflikt interesa, ne zavisno da li je on realan, moguć ili vidljiv.* (član 5, stav 8); i definisano je takođe: *“U obavljanju javne funkcije, zvaničnik, prema datom slučaju i okolnostima: (...) preduzima mere da se sam izuzme ili unapred isključi iz postupka odlučivanja, diskusije ili glasanja o pitanjima u kojima je u sukobu interesa, osim slučajeva koji su izričito predviđeni zakonom“;* (član 19, stav 1, podstav 1.2).

U tom smislu, Ombudsman smatra da konstatacija APK, u kojoj se navodi da je izmena spiska angažovanja obavljena namerno i samo kako bi se izbegla zabrana u pravilniku, u suprotnosti je sa članom 5, stav 8, kao i članom 19, stav 1, pod-stav 1.2, Zakona br. 06 / L-011 o sprečavanju sukoba interesa u vršenju javne funkcije, kojim se regulišu radnje koje službenici treba da preduzmu kako bi izbegavali i sprečili sukob interesa.

Štaviše, prema ovom saopštenju, APK tvrdi da UMIB treba da razvije politike za zaštitu opšteg interesa i izbegne bilo kakvu politiku koja može da proizvodi nepotizam u instituciji. Sa ovim stavom APK, se u potpunosti slaže sa Ombudsmanom, jer ovo utiče na pravilno funkcionisanje UMIB-a.

Etički kodeks UMIB definiše nepotizam na sledeći način: "*Nepotizam je kada jedan profesor, istraživač, ili jedan član tehničkog ili administrativnog osoblja, direktno ili indirektno (čak i uz pomoć finansija treće strane) koristi ugled ili njegovu ubedljivu sposobnost da ponudi usluge, da prilagodi konkurse ili ugovore o radu kako bi uticao na ishode konkurencije ili procedure biranja, posebno one koje se odnose na početak ili nastavak univerzitetske karijere (ovo utiče i na stipendije, ugovore, ugovore za asistente u istraživanju), kao i prijem dece, članova porodice i rodbine (u obliku suživota i prijateljstva).*"

Ombudsman procenjuje da APK nije argumentovala da je g. Avdi Salihu uticao na bilo koji način u pogledu zapošljavanja njegovog sina na Univerzitetu Mitrovice i činjenica da je g. Avdi Salihu nastavnik na jednom departmanu ne treba da se uzme kao okolnost za eliminisanje g. Shpëtima Salihu od izbora kao redovan asistent i sa honorarom na Fakultetu za mašinstvo i računarstvo za grupu predmeta u mašinskoj industriji u programu ekonomskog inženjerstva.

U vezi ovakvih pitanja, Ombudsman je 12. februara 2018. godine objavio Izveštaj sa preporukama br. 853/2016 U vezi sa diskriminatornim uslovom u konkursima za zapošljavanje na Univerzitetu u Prištini (UP). U ovom izveštaju, Ombudsman je zaključio da on na specifičan način shvata problem nepotizma kao poseban oblik sukoba interesa, što je izuzetno čest u slučaju zapošljavanja u javnom sektoru. Ipak, suzbijanje nepotizma ne podrazumeva potpuno izuzeće rođaka, već podrazumeva zabranu zloupotrebe položaja državnih službenika da obezbede radna mesta za članove njihovih porodica. Svrha toga nije da spreči članove porodice da rade zajedno, već da spreči mogućnost da državni službenik bude pristrasan, favorizuje ili iskoristi svoj uticaj i položaj za članove porodice, u vršenju diskrecionih ovlašćenja da zaposle kvalifikovane službenike.

Ombudsman smatra da svrha javnog konkursa ogleda se u principu jednakog pristupa svih građana koji pod jednakim uslovima apliciraju podjednako za svako radno mesto u javnom sektoru. Jednakost u zapošljavanju je osnovni uslov jednakosti pred zakonom.

Jednom licu, zbog nekih svojih osobnih karakteristika ili, u ovom slučaju, bliskih porodičnih odnosa, kao i radnih odnosa unutar departmana, ili programa UP-a, ne može se uskratiti pravo na zaposlenje, pravo koje je za druge pristupačno i koje im se potpuno priznaje, jer se time ovo lice stavlja u nepovoljan položaj u odnosu na druge kandidate i istome se ne dozvoljava da pod jednakim uslovima konkursa učestvuje u takmičenju tokom procedure zapošljavanja, ali je važno napomenuti da u takvim slučajevima, procedura zapošljavanja zahteva potpunu transparentnost.

Ombudsman skreće pažnju da zapošljavanje i unapređenje na javnim univerzitetima u Republici Kosovo treba da bude za sve pod jednakim uslovima, uz potpuno poštovanje ustavnog principa jednakosti i jednakog pristupa javnim službama.

Ombudsman smatra da u konkursima treba da se poštuju utvrđeni kriterijumi, zahtevane kvalifikacije, radne veštine kandidata koji se prijavljuje za radno mesto.

U svim slučajevima zapošljavanja ili unapređenja ne bi trebalo da se dogodi povlašćeni tretman zbog porodičnih veza ili slično, kao što ne bi trebalo, iz istih razloga, da bude nepovoljnog ili isključujućeg tretmana.

Prema navedenom, Ombudsman zaključuje da se g. Salihu na ovaj način krši pravo na rad i obavljanje profesije, a isto tako i diskriminiše istog u postupcima zapošljavanja.

Prema tome, Ombudsman

PREPORUČUJE

Univerzitetu Mitrovice "Isa Boletini"

- ***Da ponovo razmotri slučaj g. Shpetim Salihu, imajući u vidu ustavno pravo u pogledu prava na rad i vršenja profesije i prava na jednakost pred zakonom, izbegavajući bilo koji oblik diskriminacije, i o istom se može pozvati na Izveštaj sa preporukama br. 853/2016 Ombudsmana u vezi sa diskriminatornim uslovom u konkursima za zapošljavanje na UP***

U skladu sa članom 132, stav 3 Ustava Republike Kosovo („*Bilo koji drugi organ ili institucija, koja sprovodi legitimnu vlast u Republici Kosovo je dužna da odgovori na zahteve Ombudsmana i da mu/joj predstavi sva dokumenta i informacije koje su od njega zatražena u saglasnosti sa zakonom*“) i člana 28 Zakona br. 05/L-019 o Ombudsmanu („*Autoriteti, kojima je Ombudsman uputio preporuke, zahtev ili predlog za preduzimanje konkretnih mera, uključujući i disciplinske mere, treba da odgovore u roku od trideset (30) dana. Odgovor treba da sadrži razloge u pisanoj formi o preduzetim radnjama u vezi navedenog pitanja*“), molimo Vas da nas informišete o radnjama koje ćete preduzeti u vezi sa ovim pitanjem.

S poštovanjem,

Hilmi Jashari

Ombudsman

U prilogu: Izveštaj sa preporukama Ex Off br. 853/2016 u vezi sa diskriminatornim uslovom u konkursima za zapošljavanje na UP